

Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum, quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructae

De Beneficiorum Ecclesiasticorum Natvra, Ereptione, Qvalitatibvs Ad Ea Obtinenda Requisitis ...

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

438. An Parochus possit parochianos cogere ad audiendam missam diebus festis in parochia.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74477](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74477)

etiamque pro hoc Cajetan. 2. 2. q. 122. a. 4. & c. uti & dum commodè accedi potest ad Ordinarium, potestas hæc dandi licentiam hanc non spectat ad parochum, sed ad exercentem jurisdictionem superiorem. Barb. l. c. n. 9. ubi etiam refert rescriptum Congreg. præpos. negot. Episc. & Regular. & aliud S. Cong. Trid. in hæc verba: *Quoniam verendum, ne privatis affectibus domesticarumq; verum studio aliqui eo perducantur, ut hæc SS. Canonum indulgentia in aliis etiam casibus abutantur, Patres Illustrissimi adjiciunt, ad Ordinarii cujusque judicium ac censuram pertinere, ut dignoscant, an verè ex causis supradictis subsit, propter quam liceat diebus festis rebus servilibus vacare, &c.* Declaravit etiam dict. Cong. præpos. negot. Episc. an. 1597. istiusmodi licentias spectare ad Vicarium quamvis foraneum, & non ad Archipresbyterum. Barb. l. cit. Porro posse curatum aliquid exigere, non quidem pro licentia danda, sed mutando opus servile laborare volentis in aliquam largitionem piam, resolvit Barb. l. cit. n. 7. ex Azor. l. cit. c. ult. q. 11. & 12. quem vide. item ex Fag. l. cit. n. 27. id admittente, dum causa laborandi die festo est dubia.

Quæstio 438. An possit parochus parochianos cogere ad audiendum missam diebus festis in parochia?

R Esp. negativè. Barbof. de off. paroch. p. 1. c. 11. n. 14. Hieron. Rodriq. in comp. qq. regul. resol. 25. n. 5. Hier. Garc. in sum. mor. tr. 4. diff. 6. n. 2. Fagund. l. cit. l. 2. c. 3. n. 8. apud Barb. testantes sic decidit à S. Congreg. recitat etiam Barb. Leonis X. constitut. de die 13. Nov. 1517. quâ declarat, satisfacere omnes Christi fideles præcepto audiendi sacrum diebus festis, audiendo illud in Ecclesiis Mendicantium, meminitq; Brevis directi ad Nuncium Apostolicum inferioris Germaniæ An. 1592. 2. Sept. quo idem indulget Clem. VIII. & ne desuper regularibus vel populo Ordinarii præstant impedimentum, censuisse ait, S. Congr. præpos. negot. Episc. 1606. 1. Junii. Atq; ita hodie ex consuetudine in toto penè orbe recepta, & tolerata ab ipsis parochis satisfacere fideles præcepto, audiendo quamcumque missam extra parochiam, etiam in sacello & oratorio privato: quamvis de oratorio privato propriè tali (quod est locus aliquis in domo vel arce privati hominis ad tempus deputatus cultui divino, non habens ingressum ex platea publica, neque constitutus alicubi à missionariis privilegiatis, ut Tamb. de sacrif. miss. l. 1. c. 4. Quarti in rub. p. 3. tit. 10. n. 1. s. 3.) contrarium sentiant Pasqual. q. 659. citans plures alios. Dian. p. 9. tr. 1. resol. 3. Bass. v. missa n. 8. Sporer Theol. mor. tr. 3. c. 4. n. 24. eò quòd Pontifices in Bullis, quibus talia oratoria secularibus concedunt, addant expressè: volumus autem, ut alii, qui non sunt de familia, non censeantur liberi ab obligatione audiendi missam in Ecclesia &c. & sic declaravit S. Congr. contra Pet. Marchan. in Tribun. tom. 2. tr. 4. tit. 2. q. 1. du. 1. Burchab. centur. 3. casu. 60. Henriq. Azor. Castrop. Pellizar. &c. quos refert Pasqual. censentes, etiam in tali oratorio audiendo sacrum satisfieri; eò quòd in re comuni novo plus non præcipiatur, quam auditio sacri, de loco autem nullum sit præceptum; cum autè jure antiquo fuerit aliqua obligatio audiendi missam in parochia, ut probat Pasqual. pontificiæ istæ Bullæ, utpote in quibus servatur stylus antiquus Curiæ, & datur privilegium juxta antiquas formulas rescribendi; non intendunt derogare per istam restrictionem juri novo, & ita istam re-

P. Leuren. Forè Benef. Tom. 1.

strictionem & verba in alio sensu non accipi, etiam à timoratis testatur March. l. cit. Atque ita satisfacere posse huic præcepto audiendi sacrum parochianos audiendo illud ubicunq; voluerint, etiam in majoribus solemnitatibus, ait Barb. l. cit. n. 18. citans Nav. in man. c. 21. nu. 5. Guttier. l. 1. c. 30. nu. 8. Suar. to. 3. in 3. p. d. 18. f. 2. Azor. p. 1. l. 7. c. 6. q. 4. & 8. Fag. l. c. n. 8. Modò tamen parochiani per contemptum proprii parochi non deserant parochialem alibi audiendo sacrum; in quo casu et si peccent, & peccare quoq; possint graviter (quod ad summum vult c. 2. de paroch. jubens proinde à parochis ejici alienos parochianos, si ibi ante missam inveniuntur, dum in foro externo præsumitur iste contemptus, ut Barb. l. c. n. 19. & ut Abb. in cit. c. 2. ait: contemptus is præsumitur, dum parochianus absque causâ legitima declinat parochialem, cum sit perquam honestum, ut in præcipuis solemnitatibus in propria parochia parochiani interfint divinis: Azor. tamen l. cit. & Guttier. n. 27. apud Barb. n. 18. dicant, intelligi expressum contemptum cum indignatione & convitiis in proprium parochum) implebunt nihilominus præceptum audiendi sacrum. Fagund. l. c. n. 9. Tolet. in instruct. sacer. l. 6. c. 7. num. 70. Garc. cit. diff. 6. n. 4. Barb. l. cit.

2. Sed neq; Episcopum facere posse constitutionem, qua præcipiat subditis, ut non audiant missam, nisi in propriis parochialibus, & excommunicationem, si fortè sub ea id præcipiat id, esse nullam, dicunt Nav. Suar. l. c. Azor. q. 6. Guttier. l. c. n. 14. apud Barb. cit. n. 19. Unde jam non esse regularibus prohibitum, nec prohiberi eis posse ab Ordinariis celebrare missas, & pulsare campanas in suis Ecclesiis autè celebratione missæ, & pullationem campanæ in parochiali, censuit S. Cong. 15. Sept. 1629. apud Barb. l. cit. n. 21. Item prohiberi nequit celebratio missæ in oratorio ruri ædificato per laicum, antequam celebraretur missa in parochiali & matrice Ecclesia. C. de Luc. de paroch. d. 31. n. 7. juxta Declar. ejusdè Cong. in una Cajetan. 18. Sept. 1627. & in una Capuana 31. Maji 1629. apud Barb. n. 33. His tamen non obstantibus, leges utiliter, quas Barbof. ad calcem c. 11. adjicit literas S. Caroli Boromæi de convenièdo ad propriam parochialem.

Quæstio 439. An parochi cogere possint parochianos ad audiendam concionem in parochiali?

R Esp. Tametsi parochus invitare & adhortari possit ac debeat, ut diebus festis, saltem majoribus, parochiani in parochia audiant conciones, nullatenus tamen is, aut Episcopus multis & panis cogere potest ad hoc populum. Suar. to. 1. de relig. l. 2. c. 16. n. 10. Trull. l. 3. c. 1. du. 4. n. 11. Hieron. Rodriq. in comp. qq. regul. resol. 122. n. 11. Zerol. in pr. Ep. p. 2. v. parochia. Barb. de off. paroch. p. 1. c. 14. n. 13. Idq; etiã ut addit Gallermart. in Declar. ad Trid. sess. 24. c. 4. Observatq; hodie dum usus, ut quisq; extra parochiã suam audire valeat concionem, obligationiq; si quæ fuit, audiendi verbû Dei in parochia, derogatum per generalè consuetudinem. Zerol. in pr. Ep. p. 1. v. predicatio. Trull. l. c. n. 7. Barb. l. c. n. 11. & de off. Ep. p. 2. alleg. 76. n. 34. Ad illud verò Trid. sess. 24. c. 4. dicentis: *Moneat Episcopus populû diligenter, teneri unumquemq; parochia suæ interesse, ubi commodè fieri potest, ad audiendum Verbum Dei*, ait Suar. in 3. p. d. 88. f. 2. apud Barb. n. 14. obligationem illam, si in rigore sumatur pro obligatione præcepti, non esse absolutâ, sed suppositâ commoditate, ut Concil. loquitur, & doctrinâ necessitate, sine qua præceptum affirma-